

СТИВЪН КИНГ ОНАЗИ С КОСАТА

Превод от английски: Мария Парушева, —

chitanka.info

— Миналата година го преместихме и като операция беше много сложно — каза господин Карлин, докато се качваха по стълбите. — Естествено трябваше да го пренесем на ръка. Няма как. Направихме застраховка срещу повреди при Лойд, преди дори да го извадим от сандъка в дневната. Това бе единствената фирма, готова да го застрахова за сумата, която ние искахме.

Спангълър нищо не каза. Този човек беше глупак. Джонсън Спангълър беше научил много отдавна, че единственият начин да говориш с глупак е като не му обръщаш внимание.

— Застраховахме го за четвърт милион долара — продължи господин Карлин, когато стигнаха до площадката на втория етаж. Устата му се изви в полу-горчива, полу-иронична линия. — Скъпичко ни излезе. — Беше дребно човече, пълничък, с очила без рамки и загоряла плешива глава, която блестеше като лакирана волейболна топка. Един комплект доспехи, който вардеше махагоновите сенки в коридора на втория етаж, ги гледаше невъзмутимо.

Коридорът бе дълъг и Спангълър огледа стените и завесите с хладно професионално око. Самюъл Клагърт бе купувал в огромни количества, но не бе правил кой знае колко сполучливи покупки. Като много други промишлени крале от края на 19-ти век, качили се сами на върха, той не беше много повече от шеф на заложна къща, маскиран като колекционер, познавач на всякакви ужасии върху платно, боклучави романи и поетични антологии в подвързии от телешка кожа, кошмарни скулптори, и всичко това той наричаше Изкуство.

Тук горе по стените висяха — може би ще е по-точно да се каже, че те бяха обточени като с фестон — имитация на марокански драперии, безбройни (несъмнено анонимни) мадони, държачи безбройни бебета с ореоли, на фона на безброй ангели, прехвърчащи насам-натам, гротескни канделабри със сложни извивки и един ужасяващ и неприлично претрупан полилей, увенчан с похотливо усмихната нимфичка.

Разбира се, старият пират бе попаднал на няколко интересни екземпляра, теорията на вероятностите го изискваше. И ако Мемориалният частен музей „Самюъл Клагърт“ (обиколки с екскурзовод на всеки час — вход 1,00 \$ — възрастни, 0,50 \$ — деца — да ти се додрайфа) беше 98% явен боклук, винаги оставаха два

процента, неща като дълга пушка „Куумс“ над камината в кухнята, странна малка camera obscura в дневната и, разбира се...

— Огледалото „Диайвър“ беше прибрано от долния етаж след един нещастен... случай — каза господин Карлин припряно, явно мотивиран от ужасяващо втренчен в тях портрет в основата на следващото стълбище. — Имало е и друг път остри изявления и груби думи — но това направо беше опит да се унищожи огледалото. Жената — госпожица Сандра Бейтс, дойде с камък в джоба. За щастие не беше точна и само леко пукна ъгълчето на рамката. Огледалото остана непокътнато. Това момиче Бейтс имаше брат...

— Нямам нужда от лекция за един долар — каза Спангльр тихо. — Запознат съм с историята на огледалото „Диайвър“.

— Удивителна е, нали? — Карлин му хвърли странен, кос поглед. — Английската дукеса през 1709... и пенсилванския търговец на килими през 1746... да не говорим за...

— Запознат съм с историята — повтори Спангльр тихо.

— Аз се интересувам от изработката. И, естествено, съществува и въпросът за автентичността...

— Автентичност! — господин Карлин се закикоти, сух звук, сякаш някъде в шкафа под стълбите изтракаха кости. — То беше огледано от експерти, господин Спангльр.

— И Страдивариус „Лемлие“ също бе огледана от експерти.

— Наистина — каза господин Карлин с въздишка. — Но нито една цигулка Страдивариус не е имала чак толкова обезпокояващ ефект като огледалото „Диайвър“.

— Да, не чак толкова — каза Спангльр със своя леко пренебрежителен глас. Той разбра, че няма да може да спре Карлин. Неговата нагласа бе напълно в съответствие с епохата. — Не чак толкова.

Изкачиха се по четвъртото и петото стълбище в тишина. Колкото по-високо напредваха през паянтовата сграда толкова по-горещо ставаше в потискащите коридори. С жегата припълзя и една особена миризма, която Спангльр познаваше добре, защото бе прекарал по-голямата част от съзнателния си живот, работейки при такава миризма — миризмата на отдавна умрели мухи в застояли сенчести ъгли, влажна плесен и настъпващ дървояд под гипса. Мирисът на времето. Това бе мирис, характерен само за музеи и мавзолеи. Той си

представяше, че такава е миризмата от гроба на девица, умряла преди четиридесет години.

Тук горе всичко бе разхвърляно безразборно, съвсем като във вехтошарница. Господин Карлин го преведе през лабиринт от статуи, портрети с нацепени рамки, помпозни позлатени кафези, разглобен скелет на един велосипед-тандем. Приблжиха до отдалечената стена, където под една капандура бе подпряна дървена стълба. От капандурата висеше пращен катинар.

Някъде в ляво, копие на Адонис се взираше в тях безмилостно с празните си очи без зеници. Едната му ръка бе протегната напред и от нея висеше надпис: ВХОД СТРОГО ЗАБРАНЕН!

Господин Карлин извади връзка ключове от джоба на самото си, избра един, и се качи по стълбата. Спря се на третото стъпало, плешивата му глава лъщеше в сянката.

— Не ми харесва това огледало — каза той. — Никога не съм го харесвал. Страх ме е да погледна в него. Страх ме е, че някой ден може да се огледам и да видя... това, което са видели другите.

— Те не са видели нищо друго, освен себе си — каза Спангльр.

Господин Карлин тръгна да казва нещо, после се спря, поклати глава и опънал шия започна да бърника над главата си, за да налучка мястото на ключа в катинара.

— Трябва да се смени — измърмори той. — Той е... проклето нещо! — Катинара подскочи изведнъж и излезе от скобата. Господин Карлин се опита да се хване за него и за малко да падне от стълбата. Спангльр хвана катинара и погледна нагоре. Дребосъкът се беше вкопчил, разтреперан, в горната част на стълбата, лицето му бе бледо в кафявия полумрак.

— Май сте нервен, а? — попита Спангльр с леко учуден глас.

Господин Карлин нищо не каза. Изглеждаше като парализиран.

— Слезте — каза Спангльр. — Моля Ви, слезте преди да сте паднали.

Карлин слезе бавно по стълбата, вкопчваше се във всяко стъпало като човек, висящ над бездънна бездна. Когато краката му докоснаха пода, той започна да бърбори, сякаш по пода течеше електричество, което го захрани, като електрическа крушка.

— Четвърт милион — каза той. — Четвърт милион долара застраховка, за да се качи това... нещо от долу до тук. Това проклето

нещо. Трябваше да го завържат с въжета в специален сандък и да го издигнат със система от скрипци в таванската стая. И аз се надявах, почти се молах, че нечии пръсти ще се окажат хлъзгави... че въжето ще се окаже тънко... че нещото ще падне и ще се разбие на милиони парчета...

— Факти — каза Спангълър. — Факти, Карлин. Не евтини романчета, не евтини истории от жълтата преса или също толкова евтини филми на ужасите. Факти.

Номер едно: Джон Диайвър е бил английски занаятчия, от Нормандски произход, който правил огледала през така наречения Елизабетински период от Английската история. В живота и в смъртта му няма нищо забележително. Никакви тайни знаци, надраскани по пода, които после икономката да изтрие, никакви миришеци на сира документи, напръскани с кръв.

Номер две: Неговите огледала представляват интерес за колекционерите главно заради майсторската изработка и поради факта, че е използван кристал, който има леко увеличителен и изкривяващ ефект за този, който се оглежда — съвсем ясна отличителна черта.

Номер три: В наши дни е известно, че съществуват само пет огледала „Диайвър“. Две от тях са в Америка. Те са безценни.

Номер четири: това огледало Диайвър и още едно, разбито в Лондон, са си спечелили лъжовна репутация, в резултат на измама, преувеличение и съвпадение...

— Факт номер пет — каза господин Карлин. — Ти си едно надменно копеле.

Спангълър погледна с лека отврат към слепия Адонис.

— Аз водех групата, в която беше братът на Сандра Бейтс, когато той се погледна в твоето безценно огледало „Диайвър“, Спангълър. Той беше на около шестнадесет години, бяха ги довели от училище. Тъкмо разказвах историята на огледалото и бях стигнал до любимата ти тема — хвалех безупречната изработка, идеалното стъкло — когато момчето вдигна ръка. „А това черно петно в горния ляв ъгъл?“ — попитате — „Прилича на дефект“.

Един от приятелите му го попита за какво става дума и Бейтс започна да му обяснява, после спря. Той погледна в огледалото много внимателно, като си проби път чак до ограничителното червено плюшено въже около витрината — после погледна зад себе си, сякаш

това, което е видял е било отражението на някого — човек в черно — застанал до рамото му. „Приличаше на човек“ — каза той. „Но не можах да му видя лицето. Сега го няма.“ И това беше всичко.

— Продължавай — каза Спангльр. — Зная, че те сърби езикът да ми кажеш, че това е била онази с косата — предполагам, че това е обяснението, нали? Че определени избрани хора виждат в огледалото отражението на Онази с косата? Изплюй камъчето, старче. От клюкарските списания направо ще я лапнат тази история! Кажи ми какви ужасии са последвали и ме предизвикай да ги обясня. По-късно кола ли го блъсна? От прозореца ли е скочил? Какво?

Господин Карлин се засмя, но в смеха му нямаше нищо весело.

— Ти трябва да знаеш по-добре, Спангльр. Нали каза, че... как беше... че си запознат с историята на огледалото „Диайвър“. Никакви ужасии не са последвали. Не е имало нищо такова. Затова историята на „Диайвър“ не е във вестниците като диаманта „Кох-и-нор“ или проклятието на гробницата на Тутанкамон. Тя е прекалено земна в сравнението тях. Ти ме мислиш за глупак, нали?

— Да — каза Спангльр. — Сега може ли да се качим горе?

— Разбира се — каза разгорещено господин Карлин. Той се качи по стълбата и отвори капандурата. Чу се скръц-скръц-туп, когато капакът се вдигна от противотежестта и тогава господин Карлин изчезна в сенките. Спангльр го последва. Слепият Адонис се взираше неразбиращо след тях.

* * *

Таванската стая бе така гореща, сякаш всеки момент щеше да избухне. Осветяваше я само едно многоъгълно, обвито в паяжини прозорче, което филтрираше ярката светлина отвън до мръсен бял светлик. Огледалото бе подпряно под ъгъл към прозореца, така че улавяше по-голямата част от светлината и я отразяваше върху противоположната стена. Беше здраво захванато за дървена рамка. Господин Карлин не гледаше към него. Съвсем старателно погледът му го избягваше.

— Дори не си му метнал някакво покривало да го предпазиш от праха — каза Спангльр, за първи път видимо раздразнен.

— Мисля си за него като за око — каза господин Карлин. Гласът му продължаваше да е кух, съвсем изпразнен от съдържание. — Ако остане отворено, винаги отворено, може би ще ослепее.

Спангълър не му обърна никакво внимание. Той съблече сакото си, внимателно го сгъна така, че копчетата да са навътре и с безкрайна нежност започна да бърше праха от изпъкналата повърхност на огледалото. После отстъпи назад и го погледна.

Беше автентично. Нямаше съмнение. Всъщност, той никога не се бе съмнявал. Това бе прекрасен образец на неподражаемия гений на Дияйвър. Натъпканото помещение зад гърба му неговото собствено отражение, полуизвърнатата фигура на Карлин — всичко беше ясно, ярко, почти триизмерно. Леко увеличителното свойство на огледалото, създаваше един малко изкривен ефект, който добавяше нещо като четвърто измерение. Беше...

Мисълта му се прекъсна, той усети нова вълна гняв.

— Карлин.

Но не получи отговор.

— Карлин, тъпако проклет, ти каза, че момичето не направило нищо на огледалото!

Никакъв отговор.

Спангълър се взря в него с леден поглед през огледалото.

— Има някаква лепенка в горния ляв ъгъл. Тя ли го пукна? За бога човече, говори!

— Ти сега виждаш Онази с косата — каза Карлин. Гласът му бе мъртвешки, съвсем безизразен. — На огледалото няма никаква лепенка. Сложи ръката си на това място ... боже господи!

Спангълър уви ръкава на сакото около ръката си, протегна я и леко я притисна към огледалото.

— Виждаш ли? Нищо свръхестествено. Изчезна. Ръката ми го покри.

— Покри го? Усещаш ли лепенката? Защо не я отлепиш?

Спангълър внимателно вдигна ръка от огледалото и погледна в него. Всичко в него изглеждаше малко по-изкривено, странните ъгли на стаята сякаш се извиваха лудо и сякаш всеки момент щяха да се плъзнат в някаква невидима вечност. На огледалото нямаше тъмно петно. То нямаше никакъв дефект. Той усети как у него се надига някакъв нездрав ужас и се презря затова, че го изпитва.

— На нея приличаше, нали? — попита господин Карлин. Лицето му беше съвсем бледо, а той гледаше право към пода. Един мускул на врата му подскачаше нервно. — Признай си, Спангльър. — Нали приличаше на фигура с качулка, застанала зад теб?

— Приличаше на лепенка, която скрива къса пукнатина — каза Спангльър много твърдо. — Нито повече, нито по-малко...

— Онова момче Бейтс беше много прегракнало — каза Карлин бързо. Думите му падаха в горещия, тих въздух като камъни в черна вода. — Като футболист. Носеше пуловер с надпис и зелени панталони. Едва бяхме разгледали и половината експонати на горния етаж, когато...

— От жегата ми е лошо — каза Спангльър малко неуверено. Той беше извадил носна кърпичка и си бършеше врата. Очите му оглеждаха изпъкналата повърхност на огледалото.

— Когато той каза, че му се пие вода... да пие вода, за Бога!

Карлин се обърна и впери луд поглед в Спангльър.

— Откъде можех да зная? Откъде можех да зная?

— Има ли тоалетна? Мисля че ще...

— Пуловерът му... просто мярнах пуловера му да слиза надолу по стълбите... после...

— Повърна.

Карлин тръсна глава сякаш искаше да я проясни, после пак погледна към вратата.

— Разбира се. Третата врата вляво, на втория етаж, срещу стълбите. — Той погледна умолително. — Откъде можех да зная?

Но Спангльър беше стъпил вече на стълбата. Тя се заклати под тежестта му и за миг Карлин си помисли, с надежда, че ще падне. Не падна. През квадратния отвор на пода, го наблюдаваше как слиза внимателно, държейки устата си с една ръка.

— Спангльър...?

Но той бе изчезнал.

Карлин слушаше как ехото на стъпките му заглъхва, отмира. Когато то изчезна, една тръпка го разтърси целия. Опита се да премести краката си към капандурата, но те бяха окаменели. Само това бързо последно мярване на пуловера на момчето... Боже!...

Сякаш огромни невидими ръце опъваха главата му, вдигаха я нагоре. Карлин не искаше да погледне и вместо това се взря в

дълбините на огледалото „Диайвър“.

Там нямаше нищо.

Стаята се отразяваше в огледалото съвсем точно, само пращните й кътчета се превръщаха в бляскава безкрайност. Откъс от полузабравена поема от Тенисън изплува в съзнанието му и той промърмори на глас: „Омръзнаха ми сенките“, каза лейди Шалот...

Той не можеше да откъсне поглед, пленен от дишащата тишина. От единият ъгъл на огледалото, проядена от молци биволска глава го гледаше с плоски обсидианови очи.

Момчето бе поискало да пие вода, чешмата беше на първия етаж. То бе слязло по стълбите и...

И никога не бе се върнало.

Никога.

Никъде.

Като дукесата, която се спряла за миг, след като се била нагласила за соаре и решила да се върне в дневната да си вземе перлите. Като търговецът на килими, който излязъл на разходка и след него останала само празната карета и два мълчаливи коня.

А огледалото „Диайвър“ бе прекарало в Ню Йорк от 1897 до 1920, било е там, когато съдията Крейтър...

Продължи да гледа като хипнотизиран в дълбините на огледалото.

Карлин чакаше Спангълър така, както семейство Бейтс сигурно са чакали сина си, така, както съпругът на дукесата е чакал жена си да се върне от дневната. Взираше се в огледалото и чакаше.

И чакаше.

И чакаше.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.